

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Kiötvezetési helyben, házhoz hordva :
 Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 8.- kor.
 Félévre . . . 6.- kor. Egy hónapra . . . 4.- kor.
 Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő :
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó :
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési árak, postán kifizetésre
 Egész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 12.- kor.
 Félévre . . . 9.- kor. Egy hónapra . . . 6.- kor.
 Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadónival : Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Nem alkuszunk.

Debrecen, január 9.

Ki az a rettenthetlen, szilárd férfiú, az a hajthatatlan, szilárd, se jobbra, se balra nem néző ember, aki kevélyen kijelenti többes számban (melyet tudós nyelven plurális majestaticusnak neveznek), hogy nem alkuszunk? Nem, nem és százszor nem! Alkudni nem fogunk! Török-szakad, de a majoritás akarátának érvényesülnie kell.

Ki lehet ez más, mint Khuen-Héderváry gróf, ezidőszerint még Magyarország miniszterelnöke? Ő az, aki nem alkuszik és ő az, aki ezt fenséges többes számban jelentette ki. Neki nem kell kompromisszum, semmi néven nevezendő paktum. Ő ur, ha már urra kinevezték. Ne felejtjük el, hogy mindig akart valamit, tudniillik az, aki sohasem tudott akarátának érvényt szerezni. Ez a dicsőséges multja jogosította fel arra a kevély kijelentésre, melyet rajta kívül senki sem vesz komolyan: most esünk messze az igazságtól, ha annak a véleménynek adunk kifejezést, hogy egészen komolyan ezt a kijelentést ő maga sem veszi.

S ha először hangoztatná ezt a dölyfös szándékát, még hagyján volna! De méltóztatik bizonyára emlékezni, hogy már egyszer hangoztatta ezt, sőt egyszernél valamicskével többször is. — Vagy nem ugyanaz a miniszterelnök-e ő, aki annak idejében, a fegyverszünet megkötése előtt harsányan kiáltotta, hogy nem alkuszik. Pedig akkor éppen oly kevéssé közeledett hozzá az ellenzék alkudozási szándékkal, mint most. Teremtett lélek nem volt az ellenzéken,

akinek eszébe jutott volna alkudozásra birni a miniszterelnököt, mégis kiabált és ágált, hogy ő nem alkuszik.

S vajjon nem ugyanaz a miniszterelnök-e ő, aki miután ellenzék részéről senki sem közeledett hozzá, békegalambokat küldött ki az obstrukció vizözönén uszkáló bárkájából, hogy hozzanak vigyének békeolajágakat, mert a kormány pártja ki volt éheztetve? Bizony ő volt az és minthogy a békegalambok olyan föltételeket hoztak, amelyeket a kormány csak fogcsikorgatva fogadott, ennek folytán megette a békegalambokat.

S csak ő volt az, akinek az ellenzék pusztá kegyelemből adott költségvetést. Kegyelemből megengedte az ellenzék, hogy a véderőjavaslatokat (ezt a küszöböt, amelyen sehogy sem tud átlépni) kétszer hetenként tárgyalhassák, csak azért, mert a kormány presztízsenek látszatát akarta megmenteni. Később ezt a presztízse látszatát is elejtette, vagy megette úgy, mint a békegalambokat. Egészen levette a parlamenti tanácsiskola műsoráról a véderő reformot.

S most, amikor az egész költségvetés még elintézve nincs, újra előáll és azt susogja, most csak halkán, de azért eléggé hallhatóan, hogy nem alkuszik. A régi notát kezdi újra, mintha a világ teljesen feledékeny volna.

Körülnézünk és keressük, hogy ki az, aki az ellenzék részéről alkudozni kíván a kormánnyal? Valóban: senki sincs. Ő csak hangoztatja, hogy nem alkuszik. Nem azért, mintha nem tudná, hogy nincs kívül alkudni, hanem, mert nyilván hívni akarja az alkudozókat. Jöjjenek kisdedeim és alkudozzatok már! Mert ha

nem jöttök, bizony mondom, én jövők hozzátok és én teszek nektek ajánlatokat.

Ilyen nagy a kevélység Khuen-Héderváryban, Magyarország miniszterelnökében!



A helyzet.

Kossuth álláspontja.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Ha az ember a kormány orgánumait lapozza, szinte aggodalmasan gondol arra, mire foglalkoznak ezek a jövő héten, amikor remélhetőleg a jó sors teljesen helyreállítja gróf Khuen-Héderváry Károly egészségét? Mert egyelőre boldog meglepéssel csinálnak a munkapárti lapok politikát a miniszterelnök operációjából. A Kárpátoktól az Adriáig nincs az az outsider, amelyik előre ne nyomulna hasábjaiikon, hogy a nagy államfértü népszerűségét dokumentálja. Most már az angol külügyi államtitkár is örömet fejeztette ki Héderváry gyors épülésén. Hát nem biztos ezek után, hogy a parlament képes tehetetlenséggel omlik térdre — a véderőreform előtt?

Szegény ház az, ahol ilyen lisztből sütnék kalácsot. Kivált, ha nem is olyan biztos ez a kalács. Csütörtökön már összeül a Ház, de van valakinek sejtelve arról, hogy milyen események lesz az a kiindulópontja? A kormány egyetlen egy tagja, a többség egy képviselője sem sejtette az országgal, mire készül.

A TANYAI MARTIR.

Írta: Gondá József.

Hódi Kenéz Pált nagy tisztesség érte. Egy októberi reggel városi urak hintaja állott meg a csomorkányi tanya előtt, már tudniillik ott, ahol Hódi Kenéz Pál tanyás béresi sorban szöngött. A városi urak kemények és nagyhangúak voltak, már mint ahogy azt a közigazgatási tekintély magával hozza. Szegény Hódi Kenéz Pálnak alig volt előtűk megállása.

Hérman jöttek a hintón. Azaz a hintón csak ketten voltak, mert a harmadik, a sárgaszínosó hajdu, akinek egy nagy dob volt a nyakára szijazva, az a bakról ugrott le.

Oda érve a nyárfák árnyába, a másik kettő is kigombolkozott a sok takaróból. Az egyik vékony, cingár legény volt. Cvikkeres. Ugyátszik, ennél volt a tekintély és hatalom, mert élesen és durván ripakodott rá a hintó előtt serteptertelő Hódi Kenéz Pálra:

— Maga Hódi Kenéz Pál? No, nyögje hát ki!

— En volnék tekintetes uram! Aztán mi járathat volnának? Kerüljenek bejebb.

— A Bimbóért jöttünk. Nyulas ur, az iratokat...

Nyulas ur, aki kövér volt és rövid, nagyokat fuja maga elé, keresgélte egy nagy fekete bőrtáskában s elővonna a pecsétes komoly irásokat, odanyújtja a cingárnak.

A cingár elkezdett deklamálni. Hangosan

és haragosan. Az orra felett szinte reszketett a sárgarézs szemüveg. Gondolom, hogy mindez a nagy hang és tüsténkedés az elfogyóban levő hivatali tekintély rekonstrukciója céljából történt.

— Nem hallja kend? Hát süket? Mit bámul rám hé? Ujkapu vagyok talán? Hát nem érti? Hát a Bimbóért jöttünk! Vezesse kend elő. Kend meg Hajas biztassa azt a dobót és harangozza be vele a tanyákat. Hát mégse érti kend Hódi Kenéz Pál? De nehéz feje van kendnek. Ellicitáljuk a Bimbót.

Hódi Kenéz Pál csak állott, mint a cövek a tanyaház előtt suhogó nyárfák árnyékában. Majd illő tisztességtudással kiemelve fejét széles karimájú juhász kalapjából, egy lépéssel közelebb bátorkodott a cingárhoz.

— A Bimbóért jöttek a tekintetes urék? És még hogy elköttyavetyéljék? A Bimbót? Hát mit vétött a Bimbó a törvénynek? Hát, hogy tartja az az irás? Hogy a szögény embör...

— Hát még orgonál is hozzá, vén cucilista? Még kendnek áll fejebb? Vagy csendőrt hivasak? Karhatalmat használjak? Nyulas ur, a törvény nevében állítsa elő azt a Bimbót... Egykettő... ne teketóriázzunk ezzel a vén eszelőssel... Hát a gyerekért van az egész... Érti? Hódi Kenéz Pál, érti már? Hát miért nem járatta az iskolába? Azért van az az iskola? Azért tartja az állam... A maguk kötykeiért fizetjük a papot, tanítót, harangozót s maguk csak sztrájkolni tudnak. Obégatnak, hogy az

állam nem gondol kendekre, aztán ott áll az iskola üresen... nem adják föl kendek a kötykeiket! Na, lássa kend. Ez mind birság! Hatvan korona! Tenger pénz. Iskolamulasztási birság, sok pénz... rengeteg pénz, elmegy rá a Bimbó, hehehe. Érti-e már kend, vén szociálista?

— És amíg hadart hevesen, idegesen, hetvenkedéssel, Hódi Kenéz Pál tanyás béresben megakadt az ütő. Forgott vele a világ. Támogott. A nyárfa, a tanyaház, a városi hintó és a városi urak örületes galoppban kergetőztek homályosuló szemei előtt. Egy betűt se értett az egész ceremóniából; a cingár ur deklamációjából, a nagy pecsétes, komor írka-firkából, a fejére citált paragrafusokból, csak azt az egyet értette, hogy a Bimbót viszik...

— És ezenközben tompán, szomorú egyhangúsággal perdült meg a dob a tanyák csendjében, az ezüstfényű októberi reggel párázatában...

II

Hogy pedig tulajdonképpen miért is szenvedett a Bimbó mártírságot a kultura nevében, ez az alábbiakból következik.

Hódi Kenéz Pál tanyásbéresnek már egy ízben hurkot vetett a lábászárára a paragrafus. Ez is a Bimbóért történt.

A derék riska ugyanis felügyelet nélkül legelgetvén, különféle kőborgási passziói kerekedtek s ezenközben befordult a Szöglet Kis András különben is sovány kukoricásába némi ta-

A báli idényre

lelegéansabb szalon, smoking és frack öltönyök, valamint átmenő és téli kabátok, szép színes öltöny különlegességek készülnek

Prelovsky András
 polgári, katonai és vasuti egyenruha szabó cégéni.
 Debreczen Kossuth-utca 4. sz.

Legfőbb ellenzéki oldalról hangzik el nyilatkozat. Justh Gyula egyenes, bátor, kemény, és megnyugtató kijelentései után most Kossuth Ferenc látja szükségesnek, hogy megmagyarázza, mi az ő pártjának iránya és felfogása. Konstatálja, hogy az ő elvi programjuk egy vonallal sem változott, de igenis megváltozott a harcmodora. Megváltoztatták a pártfelfogást, hogy mindent vagy semmit egyszerre akarjon. Ezért a fokozatosság elméletét hirdeti s ezt a többi közt ezzel magyarázza:

— Ha nekünk a véderőjavaslattal szemben vannak követeléseink, amelyeknek teljesülése nem azt jelentené, hogy ezért a javaslatot magunkévá tesszük, sőt még azt sem, hogy parlamenti ellenzékünk emiatt megszünjék, hanem csak azt, hogy a megszerzett csekély részletet a nemzet kivívott javai közé sorolva — e csekély nyereségért oly küzdési mód elejtését határozzuk el, melyhez különben is kötelelteni kell nyulni, ha nem akarjuk sajátkezűleg tönkretenni a parlamentáris intézményt: ez esetben nem valami pártprogram megvalósítását eszközöljük, hanem tisztán körvonalozott és mindenki által ismert programunk dacára, a haza valamely érdekének és jogának megvalósítását érünk el. A hékének az a neve, amely megkövetelhető volna, nem az, amely a véderőjavaslatot általunk is elfogadhatóná tenné, mert ilyenemű módosításokról még csak álmodni sem lehet; másrészt az, ami elégséges lenne feljogosítást arra, hogy ne legyen többé igazolható az ellentétés kivétel és fegyvernek használata, nem áll a lehetetlenségek körében.

Mindenféle
Nyomatványokat
olcsón készí
HOROVITZ ZSIGMOND
könyvnyomdája
Darabos-utca 7. sz. a.

kormánypótlék irányában.

Ezen meg Szöglét Kis András börzenkedett föl s különben sem tévén Hódi Kenéz Pállal jó szomszédok, a Bimbó eme kihágása a rendőrbíró elé került.

Egynapi elzárásra, átváltoztatható husz korona pénzbírság ellenében aztán megtanulta Hódi Kenéz Pál, hogy a jószágot felügyelet nélkül legelteni tilos.

Hát nem is legeltette. Minthogy azonban a Bimbót napközben ki kellett csepní s minthogy másnemű elfoglaltsága miatt a Bimbó ellenőrzésével Hódi Kenéz Pál mégsem törődhetett a saját személyében s minthogy végül a hatóságilag megrendelt felügyelet gyakorlására kizárólag Hódi Kenéz Pál tanácsbérés surbankó fia volt az alkalmas személyiség, így tehát a kora tavasszal Hódi Kenéz Pál Pista fia eszakadt a harmadik osztályból s a bibliai József és Putifárné erkölcsös történetének megértése helyett az értelmetlen Bimbót igyekezett a szomszédos lucernástól ehessegetni.

Rendben is volt egészen. Bimbó nem is hágozt ki többet. A Pista gyerek sasteintete és gondbos bolja megakadályozott mindennemű nézeteltérést a takarmányt illetőleg. Hódi Kenéz Pál nyugodtan végezhette napi robotját, a Bimbó jó kézben volt.

A felekeleti párti újonnan szervezett állami iskola ambíciós néptanítója azonban mégsem egészen volt egy véleményen Hódi Kenéz Pállal s előbb komolyhangon levelet írt fel a kultúrérzék hiányában s őt a pedagógiai kötelességére, majd midőn nem használta, a hónap-

Debrecen közügyei.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután ülést tartott, melyen a legközelebbi közgyűlés tárgysorozatára kerülő ügyeket látták el javaslatokkal. Az ülésen tárgyalták a nagy port felvert vendéglői és kávészabályrendeletet, amelyet átdolgozva, a köz és magán érdekek szemmel tartásával elfogadtak.

Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

Az ülésen Körner Adolf főjegyző elnökölt. Jelenvoltak: Tóth Emil dr tanácsnok, Jánosi Zoltán, dr Fejér Ferenc, Csanak József, Jeney Géza dr Freund Jenő, Rostás István főkapitány és dr Dóczy Emil.

Az ülés megnyitása után a napirend első tárgyát vették elő. A városi kocsisok fizetés-javítást kérték. A bizottság, mivel a kérvény nem szolgálta uton adatoit be, nem tárgyalta. Előbb megvizsgálják a kocsisok jelenlegi javadalmazásának körülményeit s aztán tárgyalják.

A debreceni mezőgazdasági gépgyár azt kéri a várostól, hogy a világítási célokra kilowattónként 40 fillérért üzencélokra pedig kilowattónként 15 fillérért adja a város a villamos áramot. Továbbá községi adó és kövezetvámméltességet kér 15 évre.

Freund Jenő dr: A gyár nagy tőkét fektetett be a vállalatba, sok munkást foglalkoztat, adják meg a vállalatnak a kedvezményt, amit más hasonló vállalatnak megadtak.

Körner Adolf előadja, hogy a villamosáram árára vonatkozólag szabályrendelet intézkedik, tehát a gyárnak ebbeli kérelmét nem teljesíthetik.

Elihatározzák, hogy később döntenek ez ügyben.

Schaff János táncbíró, a «Korona» vendéglőtől a Burgondia-, DLomb-, Ötmaiom-, Kigyó- és Cegléd-utakon lát a vámospécsi országútra omnibuszjáratokat kíván létesíteni óránként való indulással. A menetdíj felnőtteknek 20 fillér, gyermekeknek 10 fillér. A bizottság a járatok engedélyezését javasolja.

A Tizenháromváros-utca lakói az utca név-

megváltoztatását és az ott lévő nyilvánosházak kitépitését kéri.

A bizottság javasolja, hogy az utcát Szepességi-utcának nevezzék el, a másik kérelem ügyében nem határoztak, mert Rostás rendőrfőkapitány most dolgozik egy szabályrendeleten — amely a nyilvános mulatóhelyek kitépitéséről fog szólni.

Gozarics István a Csoknai-utca 21 szám alatt lévő házáat megvételre ajánlotta a városnak. A bizottság a ház kisajátítására tesz ajánlatot.

Dr Márton Kálmán lelekdarabolás iránt nyújtott be kérvényt a városhoz. Minthogy a kérelem nem nyújt kellő világosságot, hogy a kérelemző mit óhajt, az ügyben érdemileg nem döntöttek.

Rostás István rendőrfőkapitány javaslatot készített a vendéglő és kávéház ipar gyakorlatáról. Annak idején a tervezetet ismertették, s megírtuk, hogy a vendéglősöknek és kávéosoknak mily sérelmük van a szabályrendelet ellen. A főkapitánynál a vendéglős és kávéosok részéről küldöttség jelent meg a minap, s összegeztették kívánságukat a főkapitány javaslatával. Így a nagyobb ellentétek az érdekelt felek között elsimíthatók már.

Az újonnan átdolgozott javaslatot tárgyalta a jog- és pénzügyi bizottság.

Nagyobb vitát keltett a női kiszolgálatról szóló szakasz. A főkapitány a vendéglőkben reggel 5 órától este 8 óráig engedélyezi a pincérek által történt kiszolgálást, de kiköti a pincérnők kifogástalan erkölcsét. A vendéglősök a női kiszolgálások ellen foglaltak állást. A bizottság a főkapitány javaslatát elfogadta el.

Dr Fejér Ferenc indítványt tett, hogy olyan szállóban, ahol kávéház van, a vendégek éjjeli nyugalma érdekében 11 órától tovább ne zenehessenek.

Az indítványt nem fogadják el.

Ezután tárgyalták a többi szakaszokat, a melyek különféle rendőri intézkedésekről szólnak. A szabályrendelet-tervezetet a bizottság némi módosításokkal elfogadta.

Ezzel az ülés véget ért.

számra mulasztó Hódi Kenéz Pistát bejelentette a közoktatásügyi városbeli főmézőnök.

Hódi Kenéz Pál irástudatlan ember volt világéletében; aítói ugyan hozhatják a különféle dörgedelmes rendeleteket és bírságokat kiszabó végzéseket. Hódi Kenéz Pál csak annyit tudott a törvényből ezideig, hogy felügyelet nélkül legelteni tilos. Előtte az volt az életkérdés, hogy a Bimbó ismét ki ne hágjon. A bírságok pedig egyre szaporodtak. Egy-két-négy-hat korona. Esetről-esetre, hétről-hétre több és nagyobb ló a bírság.

Egyszer csak aztán jogerőre emelkedtek a bírságoló végzések. És ez a fő. A jogerő. Ami aztán kövekezik, az már az ekzekúció lehet. A kiszabott pénzbírság közadók módjára hajtandó be. A végzések mind jogerősek voltak. Végrehajtásra vártak. Mert végére is, fejleszteni kell a kultúrát s nevelni kell a nép gyermekeit. A cingár cvikkeres egyszer csak a tanyán termelt. Ugy, ahogy ezen az októberi reggelen. Csakhogy még akkor nem állt a hintaja bakján a dobos. Lefoglalta a Bimbót annak rendie és módja szerint. A Pista, a harmadik osztályból leszakadt surbankó kanászgyerek, nem sok ügyet vetett a tanyákon poroszkáló urfélére; irásaihoz, ákon-bákonjához nem sokat értett s a dologból hazatérő Hódi Kenéz Pál csak annyit tudott meg a fiától, hogy az adóért, talán éppen a párbéretét, felírták a Bimbót. Meg sem ütközött ezen s ép piaci nap következvén, egy pár szakajtó tojást, kosár csirkét, félhízott kacsát másnap reggel bevitt a piacra s délre már ki volt fizetve az adó is, a királyi, meg a párbéris, az isten-

nek ietsző...

Ezenközben pedig a Bimbó fejére föltornyosodott a veszedelem...

III.

— Senki többet?... Senki többet hatvan roránd! Harmadszor!...

A verő lezuhant a dobra. Egyet mordult az ócska instrumentum s a Bimbó, a kultura mártírja gazdát cserélt.

Az egybesereglett tanyai nép között némi-nemű zugás kerekedett. Halk, elfojtott, sóhajszzerű, vádyszamba illő megjegyzéseket tettek. — Gondolom, a törvényt iránt való mélységes tisztelőtüknek adtak kifejezést.

Ezenközben ki-ki cihelődött.

A cingár cvikkeres diadalmas pózzal nyílvánítván ki Bimbót az árverési vevő, Schwarc Mózes tulajdonául, végzezte volna is fontos küldetését. Nyulas ur lezárta az irást, a hajdu is nyakába szíjazta a dobót, a Bimbót meg mohó örömmel vezette ki az árnyas tanya udvarából a sunyi vevő.

Hódi Kenéz Pál az ereszet aló bámulta a bus szeriartást. Az asszonya odafészkelte a fájdalomában szinte kövé meredt ember lábához s őt nyugtáta hűdöklő zokogásai, hogy:

— Apjukom, lelköm, szentöm... viszik már a Bimbót!...

A gyerek, a tanköteles, a kulturfiu, csafódottan bámult fel az apjára, a nagy szári emberre és mintha azon tűnődött volna, hogy az apja, az erős, a felelmes, kemény ember, miért ropapn össze a hetvenkedő cingár előtt s miért

Csodákat beszélnek arról, hogy milyen olcsón lehet most

GERŐ ERNŐ férfi, fiu és gyermekruha áruházában vásárolni.

Debrecen, Piacz-utca 41. szám.

Az első vig-est.

A csütörtöki estét rendező bizottság első vig-estje az idén sem maradt hátra a multból ismeretes esték mögött. A kitűnőnek ígérkező műsor már előre érezte hatását: nem maradt egy talpalatnyi hely sem üresen a Bika dísztermében.

Az estét Veres Tóni és fia zenekara vezette be egy tréfás nyitánnyal a tőle megszokott precizitással. Színházunk kiváló karmestere ismét csillogtatta tehetségét egy négy szakaszú zenei képben, mely egyszersmind saját alkotása. A cselemő, a legényember, a férfi és vénember nyilatkozott meg egy-egy képben, úgy, hogy a hallgatóság világosan maga előtt láthatta, illetve hallhatta az embert a hanghullámokkal kifejezett képekben. Ugyancsak Mártonfalvy szerzeményét élvezhettük egy tréfás quartetben, melyet színházunk 4 zenésze adott elő fuvóhangszereken. A «Falusi vetélytársak» címben jelzett vetélkedés sokszor hangos kacajra indította a hallgatóságot. Than Gyula tollából került ki a program egyik száma: «Nem házasodom soha» Bérczy Ernő teljes átérzéssel adta elő, magával is ragadta a publikumot. Két számban gyönyörködhetünk kiváló művésznők: Szilassy Etel játékában. Az első alkalommal énekszámokat adott elő olyan temperamentummal, amilyent Szilassy-nál megszoktunk s amelyben mindenki csak gyönyörűségét lelhetné. Szünni nem akaró tapsvihár szólította újból a pódiumra. A második alkalommal Pásztor Zoltánnal táncos-duettet adtak elő, melyben mindketten ragyogtatták művészi talentumokat. Pásztor Zoltán kupléinak, melyeket oly kedvesen adott elő hatása nem maradt el, volt is zugó tapsvihár. Claudius hangutánzása nem mindennapi jelenség volt, igazi élvezettel és bámulattal hallgattuk mindannyian. Falussy István magyar dalokat énekelt zenekiséret mellett; az élvezettel eltelt publikum ráadását is kívánt. A Perczel nővérek balletje a táncművészet gyöngyeit csillogtatta szemünk előtt. Mr. Halton beszélő babái sok élvezetes percet szereztek.

A minden ízében sikkes és kellemesen szórakoztató műsort Veres Tóni és fia zenekara zárta be a tripoliszi indulóval.

engedi, hogy a tanyai házaló kiköze a jászol elől a Bimbót...

A Bimbót azonban már a tanyai bejáró felé vontatta Mózes. És mintha a nagy szélesfejű, lomha állat megértette volna, hogy most örökre bucsút mond régi gazdájának, régi házikójának, a bejáró végén visszafordult a tanyaház felé s ahogy hosszú, fájdalmas bögése végigsírt utoljára a tarlón, Hódi Kenéz Pálnak az agyára szakadt a vér.

Mint a kölykeért vivó vad, vágta magát a civikeres elé s míg felemeit ökleit vérszesen rázta feje fölött, hörgő, vad lihegése fújta a megrebbent cingár arcába:

— Hát engedi ezt a törvényt?

A cingár hátraugrott. Azonban nem eléggé és nem eléggé gyorsan, mert Hódi Kenéz Pál főemlék ökle ezenközben mint valami ősi, nyers, barbárkori ítélet zuhant le a cinikus vigyorgó arcra...

Ezzel véget is ért volna a tanyai kultúr-szertartás.

A Schvarcz Mócsi hatvan koronája kien-gesztelvé az oly igen megsértett jogrendet, pontot is tehetnék mesém után; mert hiszen az már igazán nem tartozik a történehez, hogy egy dühbe gurult nyers parasztot hatóság elleni erőszak miatt két évi börtönrre lökött a törvény.

Hiszzen ez mind a kultura nevében történt! Hogy árván maradt egy árnyas, hűs, barátságos tanyaház s hogy elzúlótt egy rongyos zsellérszád.

Igen, a kultura és jogrend nevében!...

Haza Amerikából.

A száz dolláros bankó története.

Tegnap éjjel nagy razziaát tartott a nagyvárad rendőrség. Valamelyik kis kocsmában feltűnt egy jólöltözött, jómódúnak látszó középkorú ember, ki elfogyasztva vacsoráját, száz dollárossal akart fizetni. Ep a fizetésre lépett be a kocsmába a rendőrség és a 100 dollárossal tizedő vendéget igazolásra szólította fel. A vendég románul kezdett beszélni, nem tudta magát a románul nem értő rendőrök előtt igazolni — s így bekísérték a razzia alkalomával etartóztatott csavargók között a rendőrségre.

Itt tolmács segítségével értette meg magát. Előadta, hogy Pirtye Györgynek hívják és Lelcseden, egy Belényes melletti falucskában lakik. Ezelőtt öt évvel néhány ezer korona értékű házat örökölt, amelyen azonban adósság volt. Ó mindaddig napszámra dolgozott — amint azonban háztulajdonos lett, úgy látta: társai nem veszik tőle jó néven, hogy napszámra dolgozik. Egyéb mesterséghez pedig nem értett.

Elhatározta, hogy kimegy Amerikába. Itt hagyta feleségét, három gyermekét és Louisvillében telepedett le. Rokonánál lakott s egy vaggongyárban nyert alkalmazást. Itt dolgozott öt évig s helenként 10—20 dollárt, tehát 50—100 koronát keresett.

Okmányokkal igazolta a rendőrség előtt, hogy öt esztendő alatt kisebb-egnagyobb összegekben összesen 5000 koronát küldött haza családjának. Felesége ekkor megírta neki, hogy az adósság le van törlesztve, sőt még maradt is pénz, amire ő hazajött.

A rendőrségen gratuláltak az egyszerű embernek és bocsánatkérések között helyezték szabadlábra.

Szintelen riportok.

A hangversenyen.

Tonkünstlerek hangversenyén történt. A művészek Dvorzsák hátrahagyott szimfóniáját adták elő.

A kritikusok ezuttal először hallották ezt az eddig elő nem adott művet.

Egy helyen valamennyinek feltűnt, — hogy mennyi hasonlatosság van közte és a Tannhäuser között.

Szünet alatt összeverődtek a bírálók és megbeszéltek a dolgokat.

— Érdekes az a hasonlatosság! — mondotta az egyik.

— Nem is értem, hogy lehetett az — jegyezte meg a másik.

Mire egy festőművész így szólt:

— Kérem, uraim, a dolog nagyon egyszerű. Dvorzsák még abban az időben úgy hitte, hogy a Tannhäuser megbukott....

Üsd, nem apád!

Egy debreceni családban keresztelő volt a minap.

Természetesen, hogy az egész rokonságot meg az ismerősök egész seregét meghívták erre az alkalomra.

A boldog apa ki akart tenni magáért és olyan vendégséget csapott, hogy az egész ház bámulta.

Azután ölbevette a frissen keresztelt apróságot és büszkén hordozta körül a vendégek tömegében.

A kis baba, aki a keresztésben csupán az Alfonz Rodrigó József Sándor Péter Mihály Miksa és Mária nevet kapta, már négy hetes nagy

gyerek léte, igen élénken és otthonosan viselkedett.

Egyik kezcskájával belekapaszkodott a pápája szmzakállába, a másik kacsójával meg apró ütéseket mért a kopasz fejére.

A vendégek egyike mosolyogva nézte a mozgékony fiúcskát és biztatólag így szólt hozzá:

— Üsd, nem apád!

A cigány.

A derecskei szolgabíró mesélgette az esetét. — Egy cigány látlag minden hónapban elem került valami kihágásért. Egyszer nagyon megmaragudtam rá és ráripakodtam:

«Ha még egyszer elem kerülsz, jaj lesz az életednek!»

Pár hét múlva újra ott volt előttem a gazember valami gaztett miatt. Dühösen kiáltottam rá:

— Cigány emlékszel-e, hogy megmondottam, ne merészelj még egyszer a szemem elé kerülni.

Amire a more cinikus hangon felelte:

— A tekintetes szolgabíró ur tán elfelejtette a hajdunak is megmondani, mert másképp nem hozott volna ide.

Nagy ur a finánc!

Aki emberekre vadászik.

Nem mindennapi passziója volt Sárándon egy fináncnak, aki azzal szórakozott, hogy védtelen emberekre lövöldözött a szolgálati fegyveréből.

Berkovics finánc ur a derecskei szakasznál szolgált. Most van ideje a dohány termés beszolgáltatásának s ezért ő jár-kei a sárándi tanyákon, hogy a dohánycsempészséről értesüljön. A napokban Berkovics uram megjelent a Fráter-tanyán, amelynek egyik háza előtt állott Nemes Istvánné, a Nagy Juliánna és Cseke Ferenc. Berkovics megállt előttük s rájuk kiáltott:

— No, mi van azzal a dohánnyal, parasztok!

Ezek nem feleltek neki, mire Berkovics lekaptá válláról a puskát s közéjük lött. A golyó a fejük fölött süvített el, s szerencsére kárt nem tett az emberekben.

Berkovics ezzel odébb ment. Egy Egri Károly nevű dohánymunkás rákiáltott a fináncra, hogy mért lövöldöz, de Berkovics nem félt, hanem folytatta útját. A megrémült lakosok panaszt tettek a lövöldöző finánc ellen hivatalos hatalommal való visszaélés miatt.

Berkovics főfinánc ur pár nap múlva megint Sárándon járt, s utjába kerültek Csuka Sándor és Lovász Károly legények.

A pénzügyőr elfszólította őket, hogy mutassák meg a dohányszakcskóikat, mert különben baj lesz. A legények előszedték a keszkenőbe burkolt zacskót s átadták Berkovicsnak. Ez a dohányt a földre szórta. A legények titakoztak az eljárás miatt, mire Berkovics össze pofozta őket. Ezek összetudták volna törni a hatalmi túlfengésben szenvedő fináncot, de letettek az emérol, tovább mentek, de a feljelentést megtették a brutális ember ellen.

Az ügyészség Berkovics ellen hivatalos hatalommal való visszaélés és tulajdon eleni kihágás miatt megindította az eljárást.

Nagy Sándor

czukrász

Péterfia-utca 46. szám

Minden alkalomra!

Diós és mákos **pozsonyi patkókat** kalács és kuglophokat **60 fillértől feljebb** árusít.

Megrendeléseket pontosan és legizlésesebben teljesít.

Baltazár püspök öröke

A böszörményi papválasztás.

Ma zajlott le Hajduböszörményben a papválasztású tolsó mozzanata. Heves harcok előzték meg ezt a pótválasztást. Sokan pályáztak a dr. Baltazár Dezső örökére. A tegnapi választásból ketten kerültek ki győztesen: Marjay Péter és Bakóczy Endre.

Mindkettőnek hatalmas párt állott a háta mögött, úgy hogy a választási izgalmak a mai pótválasztáson a végsőkig fokozódtak. Csaknem mindenkit leszavaztattak a pártok intézőségei. A mai pótválasztáson majd félezerrel többen szavaztak, mint tegnap.

A pótválasztásnál az urnákból Marjay Péter nagylétei lelkész neve került ki győztesen, aki mellett a «Debreczen» már nem egyszer elfogulatlanul és pártatlanul állást foglalt. Marjay Péter a függetlenségi párt jelöltje volt és azért az ő győzelme pártunk győzelme is egyúttal.

A pótválasztásnak a részletes eredménye különben a következő:

Marjay Péter esperes	1418
Bakóczy Endre tanár	1236

szavazatot kapott. Marjay Péter nagylétei lelkész esperes tehát 182 szótöbbséggel választott meg a Baltazár Dezső örökébe.

Marjay Péter megválasztása nyeresége nemcsak a függetlenségi pártnak, hanem Böszörmény városának, sőt a református egyháznak is, aki újabb, diszes pozíciójában még nagy szolgálatot tehet a magyar kávinizmusnak. Üdvözljük tehát meleg szerepeltet, bensőségteljes megnyilatkozással Marjay Péter esperest; legyen minden tekintetben méltó utódja Baltazár Dezsőnek. És azt hisszük, hogy ezzel a jókívánattal mindent kifejeztünk.

SZINHÁZ.

Ma este A) bérletben:

MADARÁSZ.

Madarász. Zeller Károly hírneves és szép operettje, a Madarász kerül ma este színre, a melyben Zilahyné S. Vilma, Borbély Lili, Kassai Károly, Solti Ernő, Guthy Sarolta, Dési és Ligeti játszanak vezető szerepeket.

Nincs-e elvámolni valója? Holnap este a Nincs-e elvámolni valója? című pompás piros színlepos bohózat kerül színre, melyben T. Csige Böske, Papp Etelka, Bérczi Ernő, Kassay Károly, Ligeti; Virányi Sándor, Kemény Lajos, Császár Kamilla és Kelemen játszanak nagyobb szerepeket. A mulattató és érdekes darab itánt meleg érdeklődés nyílvánul.

Hoffmann meséi. Pénteken a Hoffmann meséi című opera kerül a színházszínház műsorára, melyben elsőrangú szereposztással Zilahyné S. Vilma, Solti Ernő, Borbély Lili, Csanádi Irma, Falussy, Székely, Kassai, Kemény, Dési és Ligeti játszanak. A szép és klasszikus muzsikájú operettre a legnagyobb gonddal készül az énekes személyzet.

Rossz pénz nem vész el. Liptai Imre fővárosi aszonalisza nagy sikert aratott falusi vigjátékának, a «Rossz pénz nem vész el» című pompás művének bemutató előadását Zilahy igazgató zombatra tüzte ki. A fővárosi lapok sokszor emlékeztek meg arról a nagy sikerről, me-

lyet a darab a Magyar-színházban aratott. A társulat szorgalmasan próbái a kitünő ujdonságból!

Cigányzerelem. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal, 3 órai kezdettel Lehár operettje, a Cigányzerelem kerül színre, mely éppen most aratott több nagyobb külföldi színpadon jelentékeny sikert. Az érdekes délutáni előadásra jegyeket előre árusít a színházi pénztár.

UJDONSÁGOK

ÉPÍT ÉS ROMBOL.

A modern gazdasági élet harca folytonosan épít és rombol: vagyonok omlanak össze és új vagyonok keletkeznek. Minél teljesebb lesz a modern kapitalista termelési rendszer, a viszonyok annál kedvezőbbek nagy vagyonok összegyűjtésére, a forgalomban levő tőkék további koncentrációjára. Az új vagyonok előttünk születnek meg; az összegyűjtött gazdaság szemünk láttára egymásután emel ki a szürke jelentéktelenségből embereket, akik még tegnap senkik, senkinek, szegény emberek voltak, ma pedig a vagyonuk és a vagyon adta befolyás révén egyszerre országos tényezők lettek.

A keletkező új vagyonok között kétféle típust kell megkülönböztetnünk. Az egyik fajta új vagyon élő és produktív vagyon, mely, miáltal maga is gyarapodik, a közérdekű és az egész ország javát is szolgálja. Ez a vagyon egyszer mint nagy iparvállalatokba való befektetés mutatkozik, mely ezer és ezer magyar munkásnak ad kenyeret, megakadályozza, hogy ipari árukért évente milliók menjenek külföldre, a külföldi ipari indusztriát gyarapítani, a magunk vére helyett idegen nációk munkáit látni. A másik produktív új vagyon a mezőgazdasági termelést fejlesztő, intenzív gazdálkodással megkészszerzi a magyar föld hozamát s ezzel évről-évre a nemzeti vagyont gyarapítja. És így tovább: az új, élő produktív vagyonoknak tömredek szerepük van Magyarországon: vért, egységes eleven erőt visznek be a magyar kereskedelembe, fejlesztik a kivitelünket, amiért megint csak pénz jön be az országba, kezükbe vehetik a behozatalt, hogy azokban a cikkekben, amelyeknél importra szorúunk, a nemzeti vagyonosodás számára menntsek meg legalább a közvetítő nyereséget. Az új vagyon mindezzel, miáltal önmagát gyarapítja, a nemzeti vagyont is gyarapítja, mert új értékeket termel és kenyeret, megélhetést ad egy sereg magyar állampolgárnak.

Van azonban egy másik fajta új vagyon, mely anélkül hizik meg, hogy új értékeket produkálna, hogy a nemzet vagyoni mérlegében valami, akármilyen szegényes javulást eredményezne. Ez a vagyonszaporodás olyan, mint a kártyás, vagy a lóversenyjátékos nyeresége, egyszerű helyeseréje a vagyonnak, melyben az ügyesebbik és az élelmesebbik egyszerűen elveszi az értékeket azoktól, akik élhetetlenek. Az ilyen új vagyonok privilégiumokból, alkalmas konjunkturák nyers, önző kihasználásából erednek s nemcsak nem szolgálnak javára a nemzeti vagyonosodásnak, hanem éppen ellenkezőleg: azzal, hogy szükségtelenül mobilizálják a nemzeti vagyon egyrészt s annak az egyensúlyát megzavarrva, igazságtalan eltolódásokat idéznek elő, határozott ártalmára vannak a közérdeknek.

— **Kinevezés.** A debreceni kir. ítélőtábla elnöke dr. Király Zsigmond szárazberekli lakost a debreceni kir. ítélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

— **Gazdasági előadás.** Ma, szerdán este fél nyolc órakor az Ipartestület dísztermében Péterffy József gazd. szaktanár gazdasági előadást tart: Hogyan pótolható a talajerő trágyázással? Az előadásban szó lesz a különböző trágya-telepekről és tenyésztő állomásokról, trágyagyűjtésről és végül a műtrágyáivai végzett kísérletekről 58 veitett kép bemutatása mellett. Az előadás teljesen ingyenes, melyre ezuton is felnyitjuk a gazdaközönség figyelmét. A füzet ára 10 fillér. Péterffy Józsefnek ez immár második előadása ilyenfajta tárgyról.

— **Szinigazgató-választás Szalmáron.** Most gyűlésezett a szalmári szinügyi bizottság, hogy az új szinigazgatót megválassza. A bizottságban úgy Heves Béla, mint Krémer Sándor egyforma szavazatot kaptak. Minthogy a bizottsági elnök dönteni nem akart, a bizottság ez ügyben a végdöntést a közgyűlés hatáskörébe utalta.

— **Bakák eltiltása a korzóról.** Szegedről jelentik: A szegedi bakák előszereitelt vonultak fel tömegesen a szegedi korzón. A sétáló közönség azzal a panaszszal fordult a tanácshoz, hogy nem igen válogatott kifejezéseket kénytelen elünni a bakáktól, a tanács viszont a katonai állomásparancsnoksághoz fordult azzal a kéréssel, hogy tiltsa meg a közbakáknak a korzón való sétálást. A tanács behatár megokolással tett fölterjesztésére a katonai parancsnokság kiadta napiparancsban a tilalmat.

— **Születések.** Az áhalmi anyakönyvbe a következő születéseket jegyezték be: Nyirczy Etelka ref. 27 éves hajadon Gyula fiának, Bátor István ref. 26 éves ref. napszámos és Nagy Julianna 21 éves ref. Julianna leányának, Kenyeres Sándor 28 éves ref. fuvaros és Fűrő Róza ref. 22 éves Sándor fiának, Pezce István ref. 39 éves kőműves segéd és Jeremiás Julianna ref. 37 éves István fiának, Bistei Ferencz 21 éves rk. raklárnok és Gebei Mária ref. 20 éves Balázs fiának, Szabó Dániel 27 éves ref. napszámos és Kiss Eszter ref. 26 éves Rozália-Margit leányának, Móricz Bálint 30 éves ref. és Blaskó Julianna 26 éves rk. szülőknél a rk. fél javára kötött egyszérség szerinti fiának, Szűcs Beata ref. 27 éves cipészmeister és Bute Erzsébet ref. 29 éves szülők Piroška leánya, Grosz Jenő 31 éves izr. nagykereskedő és Sidlauer Szeréna 33 éves izr. szülők Imre fiának, Marényi Anna 33 éves rk. cseléd Margit leányának és Fitori Ambrus unitárius 24 éves cipészmeister és Székely Eszter 21 éves ref. szülőknél a ref. fél javára megkötött reverzális szerinti ref. vallású Ambrus fiának születését.

— **Hymen.** Gere Mihály Molnár Agnes és Vizek Foél Krasznai Margitot éjjegezte, — Nérési István városi adókövető ref. és Pajtás Regina rk. házasságot kötöttek (reverzális a rk. fél javára.)

— **A féltékeny vőlegény.** Makóri jelentik: Battonyán Mihulka József egy mulatságon együtt táncolt Halász Antai menyasszonyával. Halász emiatt féltékenykedett rá s megleste, amikor hazafelé igyekezett, azután összeszurkálta. A sulyosan megsebesült embert az országoton hagyta. Mihulkát véresen és félig megfagyva találták meg az arrajárók. Sulyos sérüléseivel a kórházba szállították. A gyilkost letartóztatták.

— **Felhívás.** A magyar iparosok által tervezett, Egyiptomba, Palesztinába és Sírjába való tanulmányut sikere érdekében, a kamara ismételt felhívja azon érdeklődőket, kik az utazásban részt venni óhajtanak, de még nem jelentkeztek, hogy részvételiüket f. hó 15-ig az Országos Iparegyesületnél (Budapest, gr. Zichy Jenő-u. 4.) jelentse be. A részvétel díja s az utazás programja felől készséggel nyújt felvilágosítást a kamara.

Élővirágból legízlesebben

Abolya Virágcsarnokban

kötött bál és estélyi csokrok, színpadi virágajándékok és koszorúk a legszebb kivitelben készülnek az Szent-Anna-utca 5. Tulajdonos: Hudák Beláné.

Három gyermek tűzhalála. Miskolcra jelentik: Szokolya József jómódu varbói földesgazda látogatásba ment egyik rokonához a feleségével, magukra hagyván gyermekeiket, egy négyéves fiút és két ikerleánykát. A gyermekek a jöft ütött kemence mellé húzódtak, ahol egy kattanó szikrától a fűcska ruhája tüzet fogott. A gyermek ijedtében az ágyba bujt, mire az ágy nemű is égni kezdett. A két leányka menekülni akart, de az ajtók zárva voltak és így ők is az ágyban kerestek védelmet. A szobában keletkezett fojtó füst megölte mind a három gyermeket. Mire a szülők a vendégségből hazajöttek, a gyermekeiket megfulladva találták. A gondatlan szülők ellen megindították a büntvádi eljárást.

Egy rablógylkos üldözése. Szegedről jelentik: A királyhalmi, ludaspusztai és horgosi tanyák népe kaszákkal, kapákkal és dorongokkal fölfegyverkezve üldözi Mezei Szolanka Istvánt, a hírhedt rablógylkóst, aki még 1910. július 21-én Kiskunhalason meggyilkolta és kirabolta Basa György gazdálkodót. A csendőrök már kétszer nyomában voltak, de mindig sikerült neki elmenekülni. Azóta nyoma veszett. Múlt csütörtökön a királyhalmi tanyák között ismét felbukkant és az országúton megtámadta Deák Péter gazdálkodót és a feleségét és agyonütéssel való lenyegéssel elrabolta tőlük 15 koronát tartalmazó erszényüket. Deák, haza érkeve, azonnal föllármázta a tanya lakóit, akik most erősen fölfegyverkezve üldözik a rablót, aki egy fél eszelenőn belül a határban mintegy negyven rablást követett el.

Egy házaspár tragédiája. Szabadkőről jelentik: A zombori-úti kapun kívül van Cseke Pálnak a háza. A ház egyik szobáját Severácz András és veje bérelték. Tegnap reggel Cseke Pál korán elment hazulról és csak este felé tért vissza. A házi gazda, mielőtt lakásába ment volna, bekopogott Severáczékhoz, de a kopogásra semmiféle választ nem kapott. Cseke rosszat sejtve, betört az ajtót, amelyen keresztül sűrű füst töltött ki a szobából. Amint a füst eloszlott, Cseke a szoba közepén a földön elterülve halva találta a Severácz-házaspárt. A házigazda felhívta a rendőrségre, mely megállapította, hogy a szobát megöltő füst ölte meg a házaspárt. — Severáczék részegesek voltak, bizonyára nyitva hagyták a tűzhely ajtaját.

A sárospataki jogakadémia. A sárospataki jogakadémia és az államudományi kar legutóbbi ülésén leható tanácskozás tárgyává tette, mi módon lehetne a jogakadémiát jelen nehéz helyzetéből kiségiteni, azután megerősíteni és fejleszteni. A tanácskozás eredménye az lett, hogy részletes memorandumot terjeszt e tárgyban az igazgatótanács, illetőleg a tavaszi egyházközi közgyűlés elé, melyben konkrét javaslatokat tesz a jogakadémia erősítése érdekében. A memorandum előadó, tervezetének megkészítésével Buza László dr. bízott meg.

Megszökött a hipnotizőr. Tudott dolog, hogy a rendőrség Mr. Alexandert 10 napi elzárásra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte. A ravasz hipnotizőr azonban itt hagyva összes ruháit és okmányait, megugrott a büntetés elől. Hogy a Hajnal-Mulatóban mégis lehet hasonló számot látni, ennek csak abban keressük okát, hogy a legjobb akarattal sem lehet megakadályozni azt a mulatót hipn-paródiát, a mit a társulat komikusai előadnak. Megjegyezzük még, hogy Sziklai Benő 8 napi betegség után ma már fellép — új műsorral.

Mikor hagyjunk fel a hirdetéssel? Egy angol lap erre a kérdésre a következő feleleteket adta: 1. Ha a népesség megszűnt szaporodni, ha nincs kilátás olyan nemzedék eljövételére, mely róluk még nem hallott. 2. Ha már minden egyes vevőnket meggyőztük arról, hogy a mi árunk jobb és olcsóbb, mint a másé. 3. Ha azt vennék észre, hogy azok az emberek, akik nem hirdetnek, túlszámúlják versenytársaikat. 4. Ha elfeledkeztünk a legokosabb és legtapasztaltabb üzlet-emberek tanácsáról. 5. Ha minden embernek az volna a megrögzött szokása, hogy mindig egy és ugyanazon helyen vásárol. 6. Ha új versenytársak nem születnek már. 7. Ha a régi versenytársak ugyanakkor kihaltak. — Ez okos tanácsokat ajánljuk a hirdető közönség figyelmébe.

Az angol király rokona — kabaréban. A Hajnal-kabaréban van egy fiatal leány, akiről nyíltan rebesgetik, hogy rokona az angol királynak, V. Györgynek. Csinos arcu, egyik szemére hibás leányka, aki Solymossy debreczeni színiskolájában tanult s a kényszerűség odahajította, hogy a színészkedés első keserű kenyerét éjszakai mulatóhelyen egye. Az angol királylyal való rokonságát úgy vezetik le, hogy a sugár terméti leányka unokahuga egy ismert és népszerű képviselőnek, aki egyenes ágon rokonságot val az angol uralkodó-családdal. A kabaréban, ahol minden este felép, a helyhez mérten számottevő sikerrel, mindenki tud erről a roppant előkelő rokoni kapcsolatról, de — úgy látszik — a demokratikus hajlamok sokkal jobban érvényesülnek, mintsem hogy ez az arisztokratikus rokonság tőrdre borítaná a fiatal kabaré-énekesnő előtt Debreczen egész aranyifjúságát...

Halálozások. A debreczeni m. kir. áll. anyakönyvvezetőség a következő halálozásokat jegyezte be: Kovács Anna ref. 13 hónapos, Bacon József ref. 88 éves és Csizó Eszter ref. 10 hónapos.

Tűz a szappangyárban

De hamar eloltották.

Könnnyen veszedelmessé válható tűz ütött ki ma este fél 11 óra körül a Békéssy Róza és társa Külsővásártér 3. szám alatt lévő szappangyárban.

Ugy este fél 11 óra körül a szomszéd házban az egyik lakó kiment valamiért az udvarra és meglepetve látta, hogy a szomszédos gyárépület padlásából vastag füsttömeg gomolyog ki. Azonnal föllármázta a gyár személyzetét, majd a közelben posztoló rendőrt is értesítette; ki hamarosan telefonált a rendőrségnek és a tűzoltóságnak is.

A tűzoltóság Publig Ernő főparancsnok vezetésével gyorsan a helyszínén termelt. A rendőrség részéről pedig Bikfalvy Miklós rendőrbiztos jelent meg.

Az ügyes tűzoltóság azután hamarosan elfojtatta a veszedelmes elemet és így a kár jelentéktelen.

A gyárban már napok óta szünetel a munka, most a kéményt reparálják. Ma is késő estig dolgoztak a munkások, és a viztartó körül valamelyik alighanem egy szivarveget eldobott, melyből a viztartó teje meggyulladt és innen a gyár tetőzetébe kapott a tűz.

A padláson nagy mennyiségű zsiradék van felhalmozva és el sem képzelhető, milyen óriási tűzveszély keletkezett volna, ha idejekorán észre nem veszik.

Igya azonban nem lett nagyobb baj.

Rejtélyes lelet.

Kutálás közben csecsemő holtestre bukkaniak.

Rejtélyes leletre bukkantak ma délután az Aron Miksa Homokkert-utcai hízalójában dolgozó munkások. A dolog úgy történt, hogy kutat kellett ásni a hízalóban, mert a hízalónak egyetlen kutja nem tudott kelő vízmennyiséget szolgáltatni.

A második kutatáshoz felakarták használni a hízaló régi, betemetett kutját is. Hozzáfogtak tehát a bontásához. A kutatás közben a munkások rémes leletre bukkantak: egy csecsemő szétosztott hulláját találták meg a régi kutban. Jóformán már csak a csontjai maradtak meg az apróságnak. A szörnyű lelet a kutások között nagy rémületet keltett.

Azonnal a csendőrségre szaladtak. Eimondták a rémes leletnek a történetét. A csendőrség azonnal megindította a nyomozást. Kérdés már most, hogy vajon eredményre fog-e vezetni a csendőrség munkája, nem marad-e örökre rejtély, hogy hogyan került a csecsemő hullája az Aron Miksa hízalójának a kiszáradt kutjába?

Próbarendőrök felvétele.

Százhatvanan jelentkeztek a kiképzésre.

Postás István rendőrfőkapitány javaslata szerint, a rendőrség büntügyi osztályának udvarán ma délután válogatták ki a legények elejét — próbarendőröknek. A tanács javaslatának megfelelőleg 60 próbarendőrt választottak ki a jelentkezők közül, akik pedig megíhetősen nagy számmal voltak.

Hat vármegyéből gyűltek össze azok, akik pályázni akartak a próbarendőrségre. Természetesen a debreczeniek és hajdumegyiek voltak a legnagyobb számmal képviselve. Mintegy 160 derék szál legény gyűlt össze a próbarendőr-avatásra. Melléthei Barna Tibor rendőrfelügyelő válogatta ki a legények elejét. 10 ember közül mintegy 74-et talált alkalmasnak, akik közül az orvosi vizsgálat 14-et alkalmatlannak minősített a rendőrségi tiszt orvosi vizsgálatára.

A próba-rendőrök két hónapig tesznek szolgálatot, ami után 34-et véglegesen fognak közlők alkalmazni a debreczeni rendőrség szolgálatában.

ÚJ ÜGYVÉDI IRODA.

Van szerencsém a t. jogkereső közönség tudomására hozni, hogy

ügyvédi irodámat

Batthyány-u. 3. sz. alatt megnyitottam.

Tisztelettel:

Dr. Kovács Jenő
ügyvéd.

A kereskedelmi alkalmazottak nagygyűlése

Mennyi lesz a munkaidő?

A kereskedelmi alkalmazottak tegnap délután a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesületének helyiségében Vázsonyi Vilmos országgyűlési képviselő és Zerkovitz Emil elnöklésével országos kongresszust tartottak.

Zerkovitz Emil elnök megnyitva a kongresszust, különösen utalt arra, hogy a korábbi kongresszusoknak már is kétségtelen eredményt mutatkoztak, amennyiben a kereskedelmi alkalmazottak törekvései elől a főnöki érdekek sem zárkoznak el oly mereven, mint a mozgalomnak megindítása előtt és mind harmónikusabb válik az a törekvés, hogy a kereskedelmi alkalmazottak szociális törekvéseinek céljait közös erővel elősegítsék.

Ezután Diószegi József dr. tanácsos fejtette, hogy a kereskedelmi kormány mostani vezetői a kereskedelmi alkalmazottak méltányos, jogos gazdasági és szociális igényeinek kielégítésére és előmozdítására törekveszenek.

Vita Emil dr. fővárosi tanácsos hangoztatta, hogy a zárókért folytatott küzdelem mily szimpátiával találkozott.

Többek felszólalása után a kongresszus elfogadta Taubner Vilmosnak, a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete alelnökének azt a határozati javaslatát, hogy a magántisztviselők napi munkaideje legfőbbnyo, a kereskedelem

más alkalmazottjái legfeljebb tíz óra legyen, az üzleteket pedig nyolc órákor bezárják.

Határozati javaslatban mondta ki a kon-Határozati javaslatban mondta ki a kongresszus, hogy a kereskedelmi alkalmazottaknak szolgálati viszonyait szabályozó törvényjavaslat betervezését halaszthatatlannak tartja, ezért fölrattal fordul a kereskedelmi kormányhoz, az országos egyesület pedig megbizta, hogy majd a soronküvi tárgyalás érdekében a képviselőház elnökségénél és a pártoknál minden lehető eszközzel járja ki a soronküvi tárgyalást.

Elfogadták Róz Jenő dr.-nak a kereskedelmi alkalmazottak nyugdíjgyérő szövege határozati javaslatát, amelyben kéri a kormányt, hogy sürgősen készítsse el a gondoskodjék róla, hogy az érdekeltek meghallgatása után mielőbb törvényerőre emelkedjék. Közjeligü nyugdíjtörvényt akarnak.

Kimondták ezután határozati javaslatban, hogy az általános és teljes, kivételt és fűggesztést kizáró harminchat órás vasárnapi munkaszünetet az egész országban a kereskedelem minden munkásának biztosítani kell.

Állást foglalt még a nagygyűlés az általános, étkos, községenkénti választójog mellett is.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Elítélték a postarablókat.

Vakmerő rablótámadást intézett két fegyveresített gonosztevő, Pálinkás János és Horváth György az Atilla-körúti fiókpostahivatai ellen. A merénylők egy augusztusi délután beállították a hivatalba.

Kisasszony, adja ide a négyszáz koronát, melyet reggel feadtam, szólította meg Horváth az egyik hölgyet, ki rosszat sejtve, csöngetni akart.

Megállj! — kiáltott rá Pálinkás, aki az ajtóban őrt állott s rászögezte a pisztolyát.

Ide azzal a pénzzel! — szöit a rabló, mire a megrémült nők olvasatlanul átadtak neki egy csomó pénzt. Ezerhatszáz korona volt, melyen a rablók megosztózkodtak.

A vakmerő rablás nagy izgalmat kéített Budapesten és a rendőrség nagy apparátussal kutatót a merénylők után, akiket néhány nap múlva le is tartóztattak.

Az esküdtbírótság ma tárgyalta a postarablók bűnpörét, Pálinkás János, aki már 27 és fél évet töltött fegyházban, a vizsgálat során beismerte bűnét, ma azonban büntetésére akarta azt áthárítani. Horváth Betyár György, egy meglehetősen bárgyu kinézésű legény, élelben töredelmesen valóott. Azt is beismerte, hogy egy régebbi gazdjától, kocistól, lovastól, nyolc métermázsa buzával megszökött.

Az esküdtek bűnösnek mondották ki mind a két vádlottat a rablás büntetésében, mire a bírótság Pálinkás Jánost tíz évi, Horváth Betyár Györgyöt pedig nyolc évi fegyházra ítélte. A vádlottak semmiségi panaszszal étek.

Közigazdaság.

Hogyan fokozhatjuk a zabtermés átlagait?

A zab régi idők óta mindig mostoha gyermeke volt a gazdának.

Rendszerint a legsoványabb, kizsartolt földbe vetik, olyanba, amelyben a buza vagy rozs már nem terem meg. Ez az oka azután, hogy a zab országos átlagban is rendkívül sliány termését ad, holott a mai magas zabárak mellett érdemes volna egy kissé arra törekedni, hogy nagyobb terméseket érhesünk el vele. A zab ára ma csaknem kétszer akkora, mint ezelőtt tíz évvel volt, számottevő tehát a jövedelm-többlet, ha csak néhány mázssával is terem többet kat. holdanként. Nem lehet azonban ezért azt tanácsolni, hogy a zabot vessük a buza helyére, vagy pláne istálló-trágyába, de ha már istálló-trágyára nem futja, adjunk neki műtrágyát. 50 kg. chilisalétromot is szórtak rá a már kikelt gyát.

Az országos növénytermelési kísérleti állomás 1908-ban és 1909-ben számos zab-műtrá-

gyázási kísérletet végzett az ország különböző pontjain, amelyek mindannyia haszonnal záródott s az alkalmazott műtrágya a legtöbbnél igen jelentékeny termés-többletet eredményezett. Akárhány helyen a 200 kg. szuperfoszfát alkalmazására ugyanannyi, sőt annál jóval nagyobb volt a termés-többlet kat. holdanként. Így Pusztaváltón, Nógrádmegyében nem kevesebb mint 481 kg.-al, ott pedig, ahol a kat. holdanként 200 kg. szuperfoszfát alkalmazása mellett még vetésre, ott a termés-többlet még nagyobbak voltak: 300—400—500 kg., sőt ugyancsak Pusztaváltón 579 kg.-al termelt több a műtrágyázott földben, mint a trágyázatlanban. Ennek következtében a műtrágyázás haszna 20—30—40—50 korona, sőt annál is több volt kat. holdanként.

Eszerint tehát ha zab alá kat. holdanként 150—200 kg. szuperfoszfátot alkalmazunk, már jóval nagyobb termésre számíthatunk biztosan, mint enélkül, s még inkább fokozódik a termés, ha később a már kikelt zabvetésre kat. holdanként 50 kg. chilisalétromot szórunk ki.

Tapasztalták ez alkálommal, hogy az alkalmazott műtrágyák nemcsak nagyobb termést eredményeztek, hanem a zab érését is siettetve úgy az egymagában alkalmazott szuperfoszfát, mint még fokozottabb mértékben az együttesen alkalmazott szuperfoszfát és chilisalétrom. A műtrágyázott zabot többnyire egy héttel előbb lehet aratni, mint a trágyázatlan, aminek nagy előnye az, hogy a zab aratása a többi gabonafélék aratásától nem marad annyira vissza.

A megejtett kísérletek tehát azt bizonyítják, hogy a műtrágyák minden tekintetben jó hatással vannak a zabtermésre, annak termését nagy mértékben fokozzák, miért is mindenkinek tanácsolhatom, hogy a mai magas zabárak mellett alkalmazzon műtrágyákat annyival is inkább, mert a szuperfoszfátok métermázsankénti ára körülbelül csak félannyi, mint amennyi a zabé s így legalább 100 százalékos haszonnal lehet azt alkalmazni.

A vihar.

Örök erettségű fordította ROBERT OSZKAR.

Folytatás.

Biztos tartással, mozdulatlanul ültek a katonák fehér zsinóros kabátjaikban. Hátuk mögöl a kis fegyvercsövek látszottak. Kotsajew sajátos érdeklődéssel tekintett az arcukba. De úgy hatott, hogy ezeken az arcokon nem fejeződik ki és nem él semmi, hanem szemek helyett csak keskeny, szürke üregek vannak és ezért a katonák nem is látják a tömeget. Lassan bölogattak jobbra-balra az életteien bábokéhoz hasonló, durva himlöhelyes arcok és az otromba, vastag orrok hennéjázóan fujva lihegtek le az emberekre...

Hirtelen elszántsággai és felszakadó haraggal fordult Kotsajew a tömegnek:

— Megálljunk testvérek! — kiáltotta tularsogva minden hangot. — Nincs mitől tartani, a katonák nyulni sem mernek hozzánk.

— Hisz ezek szabadnaposok! — szöit valaki sötét arccal és Kotsajew rámosolygott, mint a barátjára.

De a tömeg hol összehuzta magát, hol megrémült, érzéketlen szemekkel rohant hátrább. Ettínger kitárt karokkal állta el az emberek utját.

— A pokolba is, hova szaladtok? — kiáltotta dühösen.

Erre megállottak és zavartan és aggódással néztek a kozákokra.

— Gyáva csöcselék! — gondolta Kotsajew megszegyenülten.

Összeszorította fogait és sápadtan és eltökelve egyenesen a katonáknak tartott.

Ebben a pillanatban hirtelen úgy érezte, hogy elszakadt az egész világtól.

— Most megkezdődik — süvöltötte bensőjében egy vészés hang.

A kozákok azonban hirtelen elindították lovaikat és a nyeregben himbálózva, odébb vágattak.

Por csapott fel a nyomukban és ruhájuk villogott a napfényben.

— Oha — ho — hó! hallatszött most mindenünnen a diadal hangja.

Mindenki újra élénk lett és a tömeg megint pezsgésbe jött.

— Szedett vedett horda! — vélte Ettínger és ráncos és alacsony homloku, szellemtelen arcán undor és megvetés mutatkozott.

— Menjünk tovább. Hagyjuk ezt a dicső társaságot.

Kotsajew szórakozottan moseolygott, nehezen lélekzett és látnivaló volt, hogy valamit nem képes magán megmagyarázni.

Azután gyorsan áthatoltak ahullámzó tömegben és az egyes, kiharsanó kiáltásokra, szavakra és nótákra füleltek és hol itt, hol amott hangzottak fel.

Dűlögve haladt el mellettük egy teljesen lerészegedett matróz és irgalmatlanul szöirta a káronkódást magából.

Kotsajewnek úgy tűnt fel, hogy valahor már látta ezt a matrózt és akkor is ép ilyen részegen, rongyosan, zülötten és irgalmatlanul szöirta magából a káronkódást. A gondolat, hogy az emberek még ezen a napon is olyanok maradnak, mint egyébként, nyugtalanná tette; egész mivolta azonban oly bóidog feszültségben és izgalomban lebegett, hogy ez a gondolat miltamar felöivadt a lelkét duzzasztó öröm hír érzésében.

A raktárházaknál a forradalom önkéntes harcosai állottak, vörös szaaiggal karjukon. Ifjú arcuk ép oly izgalomban íobogott, mint a Kotsajewé. Éreztek, hogy az élet urai és ez felbátorította és tüzelte őket. Az egyik bóidének ajtaján egy csapat ember öszönlött be, majd ládával a válián csakhamar újra elöitűnt és azokat a parthoz hordta.

— Mi történt itt barátom! — kérdezte Kotsajew az egyik vörösszalagos diákot.

— A bizottság a tengerbe dobott minden pálinkát — felelte az vidáman, mint aki nagy-szerű örömhírről ad értesítést, — tudja ezek az emberek különben leisszák magukat — jegyezte meg azután barátságosan, mintha régi ismerőssel beszélgetne.

— Bizony, bizony — ösmerte el Kotsajew meleg rokonszenvvel.

A nehéz sárga ládák zöld cimkéikkel először lassan ugszólván bizonytalanul csuszak alá a meredek kőgáton, forogtak egyet a levegőben és zuhanva buktak a himbálózó, zöld vízbe.

Egy pillanatra napfényben csillámló fehér haboszlop szökött fel, mely kristálysziin habcsipkézetet borított a ládákra és aztán alámerrült a felborzolt zöld mélységbe. Csinos látvány volt és lék edélytmelegítő.

Az egyik láda, közvetlenül a víz fölött, súlyosan csapódott egy sziklához és recsegve hasadt szét. — A kellemes formájú, fehér üvegecskék kihullottak és a habcsipkék közt uszkáltak.

— Oh, jaj!... — kiáltott fel valaki a tömegből és ösztönszerűen a vízhez szökött.

A tömeg azonban tele torokkal kiabálta a szívéből:

— Hurrá!... Hurrá!...

És érezni lehetett, hogy mindez a rongyos, örökké részeg ember hirtelen nyomasztó terhet veiet le magáról és most örvendez a diadalnak.

— A szabadság mégis jobbá tesz bennünket, — vélte Kotsajew és mámoros elragadtatással nézett Ettíngerre.

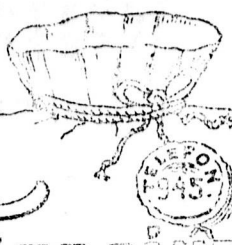
Megint görögtek a ládák, megint csobbant a víz, de most már senki sem fájlalta; még egy rongyolt cipőjü, borostás vén ember is mosolyra vont a fogatlan, ivásra álló, iszákos száját.

Kotsajew a molónak fordult. A tömeg itt másfajta volt, tisztább és szabadabban lélegző. Kotsajew a várost nézte, mely a kikötő piros tetői felett fénylett s főléje a kék égbolt borult és a fehér felhők.

A moló végén a hatalmas, szabad tengersik nyugt el és nyugámasan, szakadatlanul — ismeretlen törvénynek engedve, — hajtotta a friss szélben habzó, kék és zöld hullámaait a zöld partnak.

Folytatjuk.

Főmunkatárs
VOITH GYÖRGY.



ZÚGYI SÁNDOR
SZÉN-TŰZIFA-MÉSZ
KÉKESMEDŐ
DEBRECEN.
Bánffy-és Tócsay-
UTCAK SÁRKÁN
MUNKAÉRTÉKELÉS MELLETT.
TELEFON: 945 TELEFON.

A valódi híres 500 éves
POZSONYI SEEHOFER
NÖVÉNY-BALZSAM

Elismert legjobb és legrégebb házi-szer.
Kitűné minden bajok ellen, melyek rossz emésztés vagy eldugulás folytán állottak elő, u. m. emésztési zavarok májban, bélrenyheség, kólika, agyvérzés, aranyér s hasonló bajok ellen. E máj- és aranyér elleni szer hatása kíméletes és a testre jótékony, enyhe, mert is meg a leggyengébb természetűek is megmondás nélkül eredményesen használhatják. Számtalan elismert levei bizonyítja a Pozsonyi Seehofer Növény-Balzsam jóságát, melynek valódiságát a kék csomagolás és az itt látható vörösrák védjegy bizonyítja. Ügyeljünk a „Földes” aláírásra. Mindenütt kapható, ahol nincs raktáron ajánlatos, hogy közvetlenül rendeljük a

FÖLDES LÁSZLÓ VÖRÖSRÁK GYÓGYTÁRÁBÓL, POZSONY, MIHÁLY-UTCA 10.
1 év. 70 fill. 6 év. postán utávétellel K 640 bérmentve

Irodának alkalmas

világos, tágas

négy szoba

(3 utcai, 1 udvari)

1912. május hó 1-től

kiadó

Darabos-u. 7

Tokaji gyógyasszu

kitűnő gyógyszer

vérzegényeknek és lábbadozóknak

Négy félliteres postacsomagot 10 K ért. frankó szállítással küld:

Nagy Testvérek

szőlőbirtokosok TÁLYA Tokaj-hegyalja.

Lovak

Idén sáros utakon is megtartják munkaképeségüket a Lovakardó védjeggyel ellátott eredeti-H-sarkek által. Az eredeti-H-sarkek minden földalatti rétege beváltak és használhatók a legelőcsövek.

Aki gyomor-fájós, bélbeteg, étvágytalan, lesoványosodás hajlandos, használja a számos év óta jónak bizonyult gyomorsót, **Schaumann** gyógyszerész Stockerauban.

Aki szabályozni és épségben akarja tartani jó emésztését, használja a **Schaumann**-féle gyomorsót, tapasztalati fogja, hogy más szerek ellenében mily jól éreztesse.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges gyomorsavat és előmozdítja az emésztést. Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.

Gyomorsó-pasztillák kellemes s kellemes ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. — Ára tartsolymként phiolával a 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1.50. Postai szétküldés egkvesesebb 2 doboz megrendésnél — utávétellel

Schaumann gyógyszerész
Stockerauban.

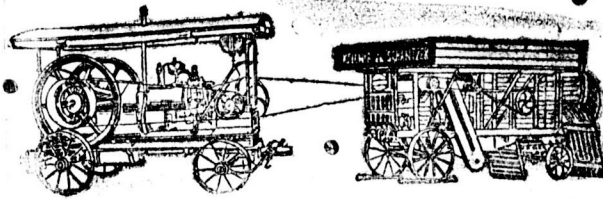
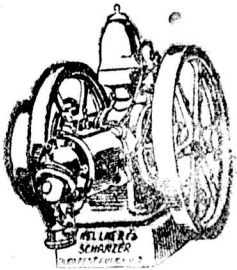
Kapható minden gyógyszerertárban.

Nyersolaj-motor.

Világhírűek

Gőz- és motor cséplőkészletek.

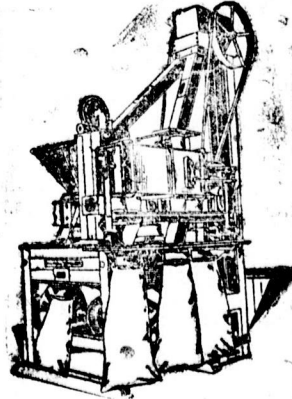
Magánjáró-motoraink



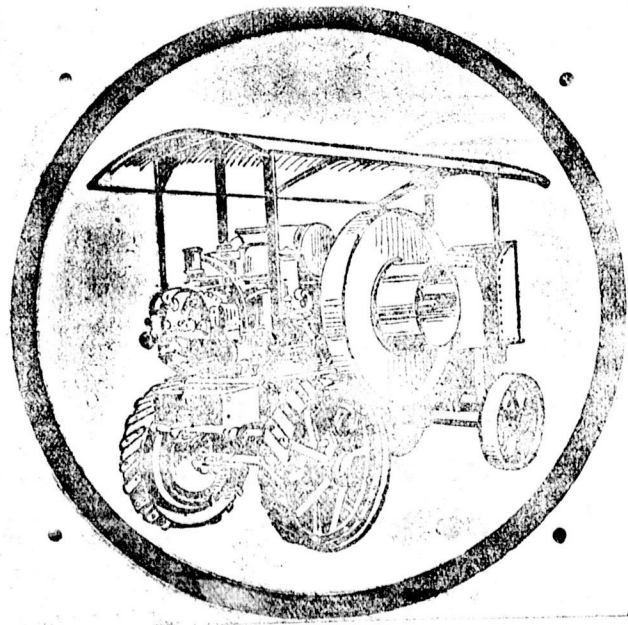
Elsőrendű gyártmány, üzeme olcsó kezelése egyszerű.

mert a legolcsóbbak és üzemük biztos

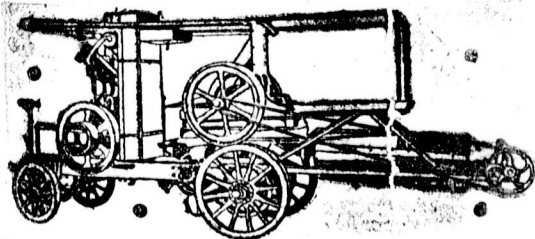
Szabadalmazott Malomjártat.



Igen célszerűek, mert a malomjártattal együtt van sikszita szerkeze. Kevés helyet foglal el, alkalmas finom lisztre és darálásra.



Magánjáró kötőrő.



Az országutakon magát vontatja és igen jó tör. Kitűnő gyártmány.

Mielőtt gépet vesz, nézze meg gépkillitásunkat **KELLNER és SCHANZER**

Budapest, V., Kálmán-utca 14.

Megbízható ügynököket keresünk.

Apró hirdetések.

Tíz szög 50 fill., mindegy további azó 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Kiadó modern garzon lakás egy szoba előszoba, esetleg fürdőszoba gázvilágítással. — Csapó-utca 10 szám. Értekezhetni az emeleten.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papiros kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papírüzletében Piacz-utca 12.

Zongorák 8-16 korona havi előfizetéssel legjobb és legújabb menedzserket kölcsönöz. Országos hangjegykölcsönző intézet, Antalfi-utca 47. További prospektust kérni.

Három, esetleg 4 szobás utcai modern utcai lakás 1912 május 1-ől kiadó Dombos-utca 7. sz. alatt.

Kókusz-zsir, kóser, legfinomabb gyártmány, libazsirt fölülmulja. Főzéshez, sütéshez kiváló. Öt kiló postadoboz franko 7.50. Kókuszvaj 8 korona. Polleczek Fülöp és fia Nyírbátor.

Ludaser János

Megnyilt! női, pipere csipke és rövidaru üzlete **Megnyilt!**
(Városház épület)

Szalag, csipke, keztyű, ritikál, arcfátyol harisnya és

párisi ujdonságokban
állandó nagy raktár.

Lapkihordó asszonyok

lapunk kiadóhivatalában
felvétetnek.

PALACE SEC, CASINÓ és CASINÓ SEC
a legkiválóbb

magyar pezsgő

amely kitűnő tulajdonságánál fogva a Kárpátoktól az Adriáig közkedvelt itala a közönségnek

Gyártja:

!! a Palace Pezsgőgyár BUDAFOK!

DEBRECZENBEN főlerakat:

TÖRÖK és NEMES

czégnél Csapó-utca 26.

Neubauer János

sodronyműgyáros

a Stenczinger-ház lebontása miatt

irodahelyiségét és raktárát

a gyártelepre helyezte át.

Debreczen, Rétmalom-utca 4. sz.

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!



MINDENÜTT KAPHATÓ

BUDAPEST SZÁLLODA

SZEGED, Aradi-utca 8.

(Tisza nagyszállóba függelék.) Bejárat a Klauzál-téri villamos vasút megállójától.

Udvari szoba személyenként világitással és kiszolgálással K 1.60
Utcai szoba személyenként villanyvilágitással és kiszolgálással. K 2.40

Ugy az utcai, mint az udvari szobák tiszták és világosak. A környékbeli közönség kedvelt szállója.

KEDVES EMLÉK-

tárgyat vásárolhat mindenki bármilyen alkalomra olesó árért

HOROVITZ ZSIGMOND papírárukereskedésében
PIACZ- ÉS CSAPÓ-UTCZA SARKÁN, PIACZ-UTCZA 12. SZÁM.

Rendkívül nagy választékban vannak:

Levelező-lapok,

Díszes dobozos levélpapírok,

Díszes levelező-lap albumok,

Emlék-könyvek! a legszebb bársony- és bőrkötésben.

Üzleti- és másolókönyvek gyári árban kaphatók.